

ЗАЩО „КАКЪ“?

НИМА ХОРАТА СЖ ЖИВЪЛИ КАТО ЖИВОТНИ?

— ХАЙДЕ, Кольо, покажи ми да видя, какви подаръци си получил за имения си ден?

— Ахъ, татко, да знаеш, колко много и различни подаръци получих! И конче, и книжки с картинки, и локомотивче с вагончета — по релсите се движи, като сжщински алак! И автомобилче. А пъкъ дѣдо Максимъ ми донесе веропланче.

— Кое отъ всичко подарено най-много ти харесва?

— Веропланчето, татко! Навиешъ го, а

то дз-з-з-и — полетява... А ти татко, когато си билъ мѣничъкъ, имаше ли веропланче?

— Не, Кольо, нѣмахъ.

— Защо нѣмахъ?

— Защото тогава нѣмахъ никакви вероплани, не бѣха изобретени, не бѣха ги измислили още.

— А какъ летѣха хората?

— Тогава хората не летѣха.

Летѣха само птицитѣ, а хората ходѣха, яздѣха и се възбѣха, а да летятъ не умѣха. А сега, кокто виждашъ, човѣцитѣ станаха по-умни, по-изкустни, а по-рано съвсемъ не сж били такива.

— А какви сж били?

— Какъ да ти кажа... Тѣ сж били прости, неучени, необразовани, а нѣкога, много, много отдавна, хората сж живѣли като животни.

— Какво приказвашъ, татко!... Ти се шегувашъ! Нима хората сж живѣли нѣкога като животни?

— Не се шегувамъ, момчето ми, азъ говоря съвсемъ сериозно. Ако желаешъ азъ ще ти разкажа за тия хора. Тѣзи хора ние ги наричаме *първобитни хора* — *диваци*.

— Разкажи ми, татко, моля ти се, разкажи ми! Азъ искамъ да зная нѣщо за тѣхъ.

— Е добре, слушай. Преди много, много хиляди години, човѣкътъ е живѣлъ, като сжщинско животно и даже е приличалъ на

маймуна. Той е нѣмалъ нито дрехи, нито жилище, нито пъкъ си приготвялъ храна. Той се криелъ и спѣлъ по клонетѣ на дърветата, или пъкъ се свиралъ въ нѣкоя дупка или пещера.

— А съ какво се хранѣлъ? Какво е ядѣлъ?

— Сжщото каквото сж ядѣли и животнитѣ. Каквото намѣрѣлъ: и корени, и плодове, и листа, и орѣхи... Той ядѣлъ сжщо и червейчета, бубулечки, жаби и всичко, каквото е можелъ да намѣри по земята.

— Не му ли е било противно, гнусно всичко това?

— Разбира се, че не е било, — нали друга храна не сж знаели. Гнуси ли се котката, когато яде мишки, или кокошката, когато яде червейчета и глисти? Не. Тѣй сжщо и първобитниятъ човѣкъ не се гнусѣлъ. Той е ядѣлъ мишки, плъхове, лалугери и много други животни. Пиелъ и тѣхната кръвъ,

а месото имъ ядѣлъ сурово. Той е ядѣлъ и човѣшко месо.

Първобитниятъ човѣкъ е билъ скитникъ. Той се скиталъ отъ мѣсто на мѣсто и се спиралъ тамъ, където имало храна и вода или пъкъ, където намѣрелъ удобна дупка и дърво за ношуване.

Първобитниятъ човѣкъ се спрѣлъ на постоянно жилище едва тогава, когато си уси гурилъ и постоянна храна.

— Какво разбирашъ, татко, подъ думата постоянна храна?

— Едва тогава, когато почналъ да сѣе жито и сажда разни овощни дръвчета. Но д-като дошѣлъ до това положение, минали се много, много години.

Когато първобитниятъ човѣкъ се скиталъ отъ мѣсто на мѣсто, тѣй виждалъ, че на една полянка има много вкусни корени, на друга — сочни листа, на едно дърво има много орѣхи, а на друго растатъ сладки плодове.

